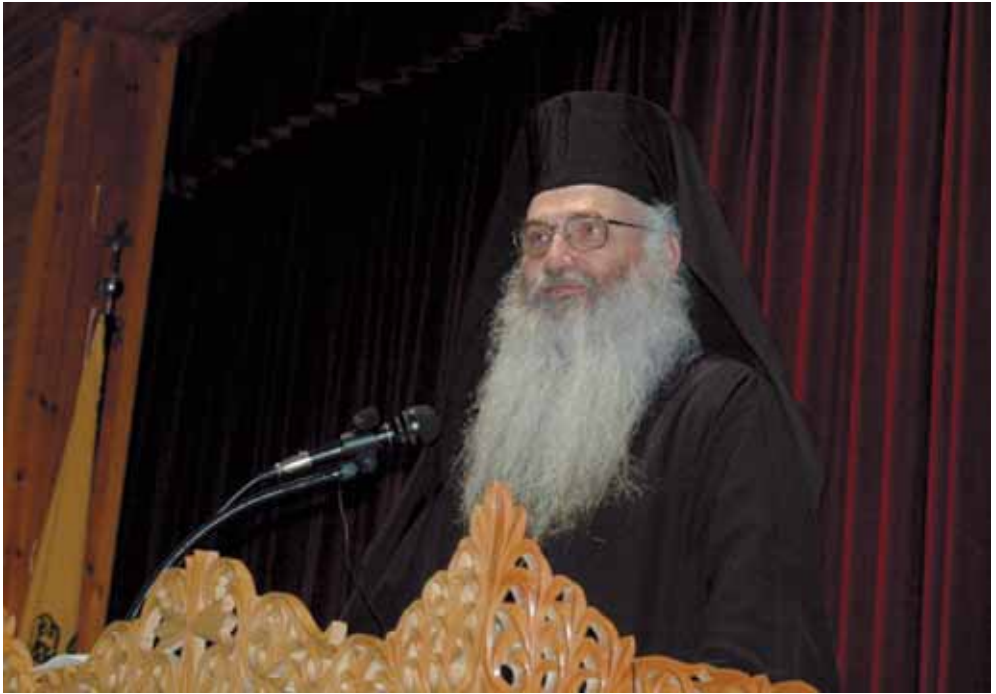

ΔΙΑΚΟΧΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΒ' - ΤΕΥΧΟΣ 45 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2007

**Άπό τήν όμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς
κ.κ. Νικολάου περι Βιοηθικῆς.**

ΤΟ ΚΑΤΑΝΤΗΜΑ

Ζαλίζεται κανείς και απελπίζεται, βλέποντας σε ποιόν καιρόν ζούμε. Σ' έναν καιρό ολότελα σκοτισμένον, πού η τρέλλα και η φαιδρότητα έχουν κατακυριαρχήσει πάνω σ' όλον τόν κόσμο, τόσο πού νά μήν τολμοῦν οί λίγοι πού δέν τρελλάθηκαν νά μιλήσουν καταπάνω σ' αὐτή τήν κατάσταση. Ἄν πάρη κανείς τὸ θάρρος νά πει πὼς “ἡ μεγάλη ἐποχή μας”, ὅπως λένε οί θαυμαστές της, “εἶναι ἀπελπιστική, γυρίζουν καί σέ κοιτοῦν μὲ περιφρόνηση, σὰν νά βλέπουν κανένα σαλεμένο” (Ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ ἀειμνήστου Φώτη Κόντογλου τὰ “Μυστικά Ἀνθή”).

Συλλογίζεται ὁμως κανείς, τί θὰ ἔλεγε σήμερα ὁ Φώτης Κόντογλου βλέποντας τί γίνεται σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀλλὰ καί στὸν δικό μας τόπο, σὲ ἓναν τόπο μὲ μιά πλούσια παράδοση.

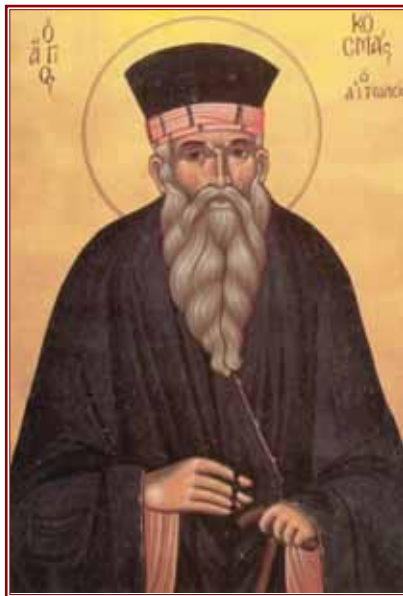
Σήμερα στὸν τόπο μας γινόμαστε καθημερινὰ μάρτυρες ἀποκαθηλώσεως προτύπων, ἰδανικῶν, ἠθικῶν ἀξιῶν. Ἰσοπεδώσαμε τὰ πάντα ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας τῆς ἔκφρασης, τοῦ λόγου καί τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς. Ἀμφισβητήσαμε καί αὐτὸν τὸν Πανάγιο Τάφο τοῦ Χριστοῦ καί βρήκαμε, λέει, τὰ ὀσᾶ του, καί κατὰ συνέπεια ἀμφισβητοῦμε καί τὴν Ἀνάστασή Του, ὅπως ἔγινε καί μὲ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰούδα καί τὸν Κώδικα Ντὰ Βίντσι, πάλι κατὰ τὴν περιό-

δο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἄρνούμεθα τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Κρυφοῦ Σχολειοῦ, στὸ ὁποῖο ὀφείλουμε τὴν πίστη, τὴ γλώσσα, τὴν ἱστορία μας. Καί ὅλα αὐτὰ γιὰ κατανάλωση.

Βεβηλώσαμε τὰ ὄσια καί τὰ Ἱερὰ τῆς Πίστεως καί τοῦ Γένους πού ἦταν οἱ στυλοβάτες τῆς ζωῆς τῶν Πατέρων μας.

Μέχρι τώρα βλέπαμε στίς τοιχογραφίες τῶν ἐκκλησιῶν στὴν Καππαδοκία καί τὸν Πόντο βγαλμένα τὰ μάτια τοῦ Χριστοῦ, τῆς Παναγίας καί τῶν Ἁγίων ἀπὸ τοὺς ἀλλοθρήσκους. Πονέσαμε ὁμως περισσότερο, ὅταν εἶδαμε τὴ βεβήλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Θεσσαλονίκης ἀπὸ τὰ χέρια ὀνομαζομένων Χριστιανῶν. Πονέσαμε γιὰ τὴν ἀπαράδεκτη στάση κάποιων τὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας, τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, στὸ Ναὸ τοῦ Πολυτεχνείου τῶν Ἀθηνῶν.

Καί δὲν βγήκε κανένας ἀπὸ τοὺς λεγόμενους ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος νά τὰ καταδικάσει. Νιώσαμε ντροπὴ γιὰ τὴν βεβήλωση στὸ Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, γιὰ τὸ κάψιμο τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας, καί γίναμε παγκόσμιο θέαμα, χαροποιώντας τοὺς ἐχθρούς μας καί περιφρονώντας τοὺς προγόνους μας.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ
ΤΕΥΧΟΣ ΜΕ΄

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
κ.κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305

FAX: 2541025581

Συντακτική Έπιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Άναγνωστόπουλος
Άρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Άρχιμ. Παντελεήμων Μουτάφης

Φιλολογική Έπιμέλεια

Άρχιμ. Ίωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσιδης

*Στὰ κείμενα διατηρείται
ή όρθογραφία τών συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ίερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΟΔΟΣ ΜΠΡΩΚΟΥΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ΑΡ. ΚΩΔΙΚΟΥ 2321

Βέβαια, τὸ φταίξιμο καὶ ἡ εὐθύνη βαραίνει ὅλους ἡμᾶς τοὺς μεγάλους, τὴν Ἐκκλησία, τὴν Πολιτεία, τὴν Οἰκογένεια, τὸ Σχολεῖο, τὴν Κοινωνία. Βγάλαμε τὸν Ἱερέα ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ βγάλαμε σὲ ὦρα διδασκαλίας ταχυδακτυλοουργούς. Παραχαράξαμε τὴν ἱστορία, γραμμένη μὲ τὸ αἷμα τῶν προγόνων μας καὶ τὴν καταντήσαμε “νερόβραστη”, χαρακτηρίζοντας ἔθνικες συμφορές καὶ ξεριζωμούς, ὅπως τὴν Μικρασιατικὴ Καταστροφή, ὡς ἀναμονὴ στὴν παραλία, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ ἐπιβίβαση σὲ κρουαζιερόπλοιο (Βλέπε τὸ βιβλίο τῆς Ἱστορίας Στ’ Δημοτικοῦ).

Παραχωρήσαμε στὰ παιδιά μας δικαιώματα καὶ ἐλευθερίες περισσότερα ἀπ’ ὅσα μποροῦν νὰ διαχειριστοῦν, λόγω τοῦ ἀνωρίμου καὶ τῆς ὀρμητικότητας ποὺ τὰ χαρακτηρίζει. Δὲν γίναμε καλὰ πρότυπα γιὰ νὰ μᾶς μιμηθοῦν.

Οἱ σκέψεις αὐτὲς διατυπώνονται, ὄχι ὡς ἔλεγχος καὶ κατηγορία, ἀλλὰ καταθέτονται μὲ πόνο ψυχῆς καὶ αἴσθημα εὐθύνης γιὰ τὸ ποῦ πορευόμαστε.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ περίοδος τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ποὺ διανύουμε, εἶναι περίοδος συγκέντρωσης τοῦ νοῦ, ἀπολογισμοῦ τῶν πράξεων, ἀναλογισμοῦ τῆς εὐθύνης, ἐπαναπροσδιορισμοῦ τοῦ τρόπου ζωῆς, εἶναι καιρὸς γιὰ μετάνοια, γιὰ σοβαρότητα, γιὰ ὑπεύθυνη ἀντιμετώπιση τῆς ζωῆς, γιὰ ἐπιστροφή στὶς ρίζες μας.

Τὸ χρωστοῦμε σ’ Ἐκείνους ποὺ θυσιάσθηκαν γιὰ νὰ ζοῦμε ἡμεῖς ἐλεύθεροι, τὸ ὀφείλουμε σ’ Ἐκείνους ποὺ θὰ ἔρθουν μετὰ ἀπὸ μᾶς στὴ ζωῆ.

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

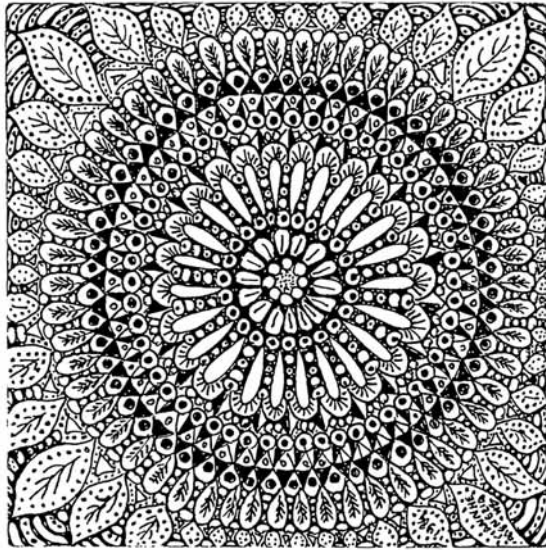
Ἄρχιμ. Ἀθηναγόρα Καραμαντζάνη
Ἱεροκήρυκος

Μὲ ἓνα χρονικὸ προσδιορισμὸ πληροφοροῦν πότε ὁ Κύριός μας ἄρχισε τὸ δημόσιο ἔργο Του. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος π.χ. μᾶς λέγει: “Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν ...” (Ματθ. 4,17). “Ἀπὸ τότε”. Δηλαδή ἀπὸ τὴν στιγμή πὸν ἐγκατεστάθη στὴν πόλη Καπερναοῦμ, τὴν παραθαλασσία. “Ἀπὸ τότε”. Δηλαδή μετὰ τοὺς πειρασμοὺς στὴν ἔρημο. Μετὰ τὴν βαπτισή Του στὸν Ἰορδάνη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου. Μὲ μιὰ λέξη, μετὰ τὴν πλήρη προετοιμασία Του. Χρειάστηκε, βλέπετε, καὶ ὁ Κύριος ὡς ἄνθρωπος, μιὰ προετοιμασία γιὰ τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο Του. Τριάντα ὀλόκληρα χρόνια, σιωπηλός, ἄγνωστος, ὡς ἀπλὸς ἐργάτης, δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴν μεγάλη ὥρα πὸν θὰ ἔβγαινε γιὰ νὰ διακηρύξει σ’ ἓναν κόσμον “καθήμενον ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου”, τὸ σωτήριο διάγγελμα Του: “Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ...”.

Τριάντα χρόνια περίμενε! Δὲν βιάστηκε καὶ δὲν ἔκανε τίποτε πρὶν τῆς ὥρας του. ἤξευρε ὅτι τὰ μεγάλα ἔργα θέλουν πολλὴ προετοιμασία, ἀλλὰ καὶ ὑπομονή. Καὶ μᾶς διδάσκει ἔτσι καὶ μᾶς, ὅτι προτοῦ προβοῦμε σὲ κάποιο ἔργο μας, πρέπει πρῶτα νὰ προετοιμαζόμαστε μὲ ὑπομονή. Καὶ νὰ περιμένουμε τὴν ὥρα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι θὰ ἔχουμε ἐξασφαλισμένη τὴν ἐπιτυχία. Θέλει κανεὶς π.χ. νὰ ἀνοίξει σπίτι, νὰ δημιουργήσει τὴν οἰκογένειά του; Ἄς προετοιμασθεῖ. Ἄς προετοιμασθεῖ πολὺ. Δὲν εἶναι μικρὸ τὸ ἔργο πὸν ἀναλαμβάνει. Χρειάζεται ὑλική, μὰ πρὸ παντὸς ψυχικὴ προετοιμασία. Ὁ ἔγγαμος βίος ἀπαιτεῖ δυνάμεις πολλὰς γιὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν τὰ ποικίλα προβλήματα του. Ἄς καταρτίζουμε τὸν ἑαυτό μας μὲ ὑπομονή. Ἄς ἀναμένουμε τὴν κατάλληλη ὥρα πὸν ὁ Θεὸς θὰ φέρει τίς περιστάσεις. Κάθε βιασὺνὴ στὸ θέμα τοῦ γάμου ἴσως μᾶς κοστίζει ἀκριβὰ. Πολλοὶ ἐναυάγησαν γιὰτὶ ἐβιάστηκαν, ἢ, ἄλλοις θέ-

λει νὰ γίνει ἐπιστήμων; Ἐὰς προετοιμασθεῖ. Ἐὰς κοπιᾶσει, ἄς μελετήσῃ, ἄς σπουδάσῃ μὲ ὑπομονὴ καὶ θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα πού θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ ὄνειρό του. Πάντοτε, τοῦ θερισμοῦ προηγείται ἡ κοπιαστικὴ σπορά. Ἦ, κάποιος ἄλλος ἴσως φλέγεται ἀπὸ τὸν ἱερό πόθο νὰ γίνει ἱερεὺς, νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεό; Ἐὰς μὴ βιασθεῖ καὶ αὐτός. Ἐδῶ χρειάζεται ἡ πιὸ μεγάλη καὶ σοβαρὴ προετοιμασία. Πρέπει νὰ ὠριμάσῃ πρῶτα στὴν ἡλικία.

Ἐπειτα πρέπει νὰ καταρτισθεῖ διανοητικά, νὰ μορφωθεῖ. Σήμερα ὁ ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου πρέπει νὰ εἶναι μορφωμένος. Προπάντων ὁμοῦς πρέπει νὰ προετοιμασθεῖ ψυχικά. Νὰ καλλιιεργήσῃ τὸν ἑαυτό του πνευματικά. Νὰ προσευχηθεῖ πολὺ, νὰ ταπεινωθεῖ βαθειὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀγωνισθεῖ νὰ ξερι-

ζώσει τὰ πάθη του, νὰ γίνει Ἅγιος. Καὶ τότε θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ γίνει ἄξιος τῆς ἱερωσύνης. “Ἀπὸ τότε” μόνον καὶ αὐτὸς θὰ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λέει στοὺς συνανθρώπους του: “μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν”. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ ἰσχύει καὶ στὶς ἀσθενεῖς μας καὶ στὶς μεγάλες μας θλίψεις. Ταπεινά, ὑπομονετικά καὶ μὲ μετάνοια ἄς περιμένουμε νὰ ἐπέμβῃ ὁ Θεός, κάνοντας καὶ ἐμεῖς ὅ,τι ἐξαορτᾶται ἀπὸ

μᾶς. Ἰδιαιτέρως ὁμοῦς ἄς τὸ προσέχουμε αὐτὸ στὸν πνευματικὸ μας ἀγῶνα, γιὰ τὴν ἀναγέννηση τοῦ ἑαυτοῦ μας. Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἔργο τῆς ζωῆς μας. Ἐὰς ἀφήνουμε τὸν Θεὸ νὰ ἐργάζεται ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας, προετοιμάζοντας ἀπλῶς ἐμεῖς τὸ ἔδαφος μὲ τὴν ἀγαθὴ μας προαίρεση καὶ τὴν τυφλὴ ὑπακοὴ στὶς ἅγιες ἐντολές Του.

Ὡστε τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, ἂν ὁ Κύριος πού ἦταν καὶ Θεός, ἐπὶ τόσα χρόνια προετοιμάσθηκε μὲ τόση

ὑπομονὴ γιὰ τὸ ἔργο Του, πόσῳ μᾶλλον ἐμεῖς πὸν εἴμαστε ἀδύνατοι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι, ἔχουμε αὐτὴ τὴν ἀνάγκη; Γιὰ κάθε σπουδαῖο ἔργο μας εἶναι καθορισμένη ἄνωθεν ἡ στιγμή ἐνάρεξως καὶ πραγματοποίησέως του. Ἐὰς μὴν κάνουμε πρόχειρες ἐνέργει-

ες. Θὰ καταλήξουμε στὴν ἀποτυχία. Ποιὸς ξέρεῖ, ἂν γιὰ τόσες καὶ τόσες ἀποτυχίες πὸν μᾶς συνέβησαν ὡς τώρα φταίει τὸ ὅτι βιασθήκαμε καὶ δὲν περιμέναμε νὰ μᾶς δώσει τὸ “πράσινο φῶς” ὁ Θεός; Πιστέψαμε ἴσως στὶς δικές μας ἰκανότητες καὶ ὄχι στὸν φωτισμὸ τοῦ Θεοῦ. Τὸ πάθημα ὁμοῦς ἄς μᾶς γίνει μάθημα. Νὰ ἀφήνουμε τὸν Θεὸ νὰ προηγείται στὶς ἀποφάσεις καὶ στὶς προσπάθειές μας.

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

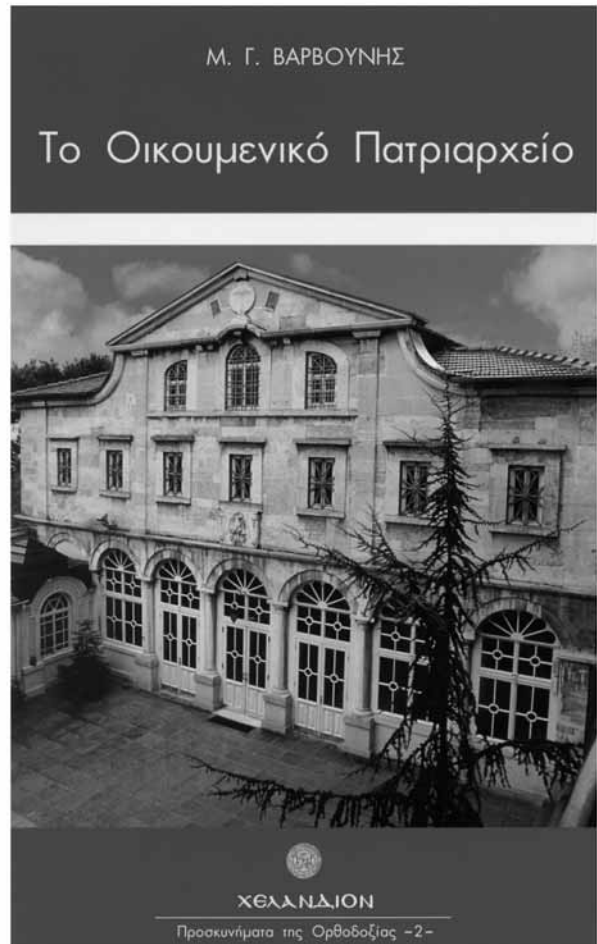
Κυκλοφόρησε πρόσφατα στὴ σειρὰ “Προσκυνήματα τῆς Ὁρθοδοξίας” σὲ ἓνα κομψὸ καὶ ιδιαίτερα ἐπιμελημένο τόμο ὁ Προσκυνηματικὸς Ὁδηγὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καρπὸς τῆς γραφίδας τοῦ καθηγητῆ τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κ. Μανώλη Βαρβούνη.

Ἡ εὐσύνοπτη περιγραφή τῶν ἱερῶν χώρων τοῦ Πατριαρχείου γίνεται ἀφορμὴ γιὰ μιὰ κατατοπιστικὴ εἰσαγωγή, μιὰ μύηση, τοῦ ἀναγνώστη στὴν μακραίωνη ἱστορία καὶ στὴν προσφορὰ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στὴν Ἐκκλησία καὶ στὸ Ὁρθόδοξο Γένος μας.

Ἡ γλαφυρότητα τοῦ λόγου τοῦ συγγραφέα, ἡ ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση τῶν στοιχείων ποὺ παρουσιάζονται, ἡ παράθεση πλούσιου φωτογραφικοῦ ὕλικου καὶ ὁ ἄριστος τυποτεχνικὸς σχεδιασμὸς τῆς ἔκδοσης, κάνουν τὸ βιβλίο αὐτὸ ιδιαίτερα ἐλκυστικόν. Ὁ Προσκυνηματικὸς αὐτὸς Ὁδηγὸς συμβάλλει καὶ μὲ τὴν αἰσθητικὴ του στὴν θρησκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ αὐτογνωσία καὶ ὑποστήριξη τοῦ πολιτισμοῦ μας σὲ μιὰ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία δημιουργεῖται τὸ

πλαίσιο γιὰ τὴν ἄρνηση τῆς προσφορᾶς τῆς Ἐκκλησίας στοὺς ἀγῶνες καὶ στὶς ἀγωνίες τοῦ Γένους μας γιὰ τὴν διαμόρφωση τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτιστικῆς του ταυτότητας.

Τὸ βιβλίο ἀποτελεῖται ἀπὸ 144 σελίδες, 240 φωτογραφίες, 12 σχέδια καὶ χαρακτηριστικὰ καὶ ἀρκετοὺς πίνακες, οἱ ὁποῖοι εἶναι χρήσιμοι στὸν ἀνα-

γνώστη. Τὴν κομψὴ αὐτὴ ἔκδοση σχεδίασαν οἱ ἐκδόσεις “Χελάνδιον”, χάριζον στὸ συντονισμὸ τοῦ Κώστα Τσαρούχα καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐπιμέλεια τοῦ συγγραφέα καθηγητῆ κ. Μανώλη Βαρθούνη, ἐνῶ ἡ φωτογραφικὴ τεκμηρίωση στηρίχθηκε στὸ πλούσιο ἀρχεῖο τοῦ Νικολάου Μαγγίνα.

Στὸν Ὁδηγὸ, τὸν ὁποῖο προλογίζει μὲ Πατριαρχικὸ Γράμμα ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, διαβάζει κανεὶς γιὰ τὴν προσφορὰ καὶ μαρτυρικὴ πορεία τοῦ Πρωτοκορυφαίου Θρόνου τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν ἱστορία καὶ τὴν παράδοση τοῦ Γένους, ἀκολουθεῖ μὲ λεπτομερῆ καὶ κατατοπιστικὴ περιγραφή τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου, μὲ τὴν παράθεση πολλῶν στοιχείων ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴ τῶν κτηρίων. Στὴ συνέχεια περιγράφεται τὸ Πατριαρχικὸ Σκευοφυλάκιο, ἡ Πατριαρχικὴ Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ἀρχιεπισκοπικόν. Ἐντυπωσιάζουν τὰ ἱερὰ κειμήλια, οἱ φορητὲς εἰκόνες, τὰ ἱερὰ σκεύη, τὰ χειρόγραφα καὶ τὰ ἔντυπα, τὰ ἀνεκτίμητης θρησκευτικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἀξίας ἄμφια καὶ “ἱερὰ πέπλα”, ἐνῶ ἡ φωτογράφησή τους τὰ ἀναδεικνύει αἰσθητικά. Ἀκολουθοῦν δύο ἰδιαίτερα κατατοπιστικὰ κεφάλαια γιὰ τὴν πνευματικὴ καὶ διοικητικὴ δικαιοδοσία τῆς “Σκηνίτιδος Ἐκκλησίας” καὶ γιὰ τὴν περίφημη λειτουργικὴ καὶ πνευματικὴ παράδοση τοῦ Φαναρίου. Τέλος, τὸ βιβλίον κλείνει μὲ τὴν παράθεση μιᾶς βασικῆς βιβλιογραφίας καὶ μὲ τὸν κα-

τάλογο τῶν ἐπισκόπων, ἀρχιεπισκόπων καὶ Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν.

Ἡ σημασία, ὅμως, αὐτοῦ τοῦ βιβλίου δὲν περιορίζεται μόνο στὴν ἀνάδειξη τῆς ἱστορίας καὶ τῶν κειμηλίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ εὐλαβὴς προσκυνητῆς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῶν πατρογονικῶν ἐστιῶν μυεῖται διὰ τῶν κειμηλίων καὶ τῆς τέχνης τους, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς μακροαίωσης ἱστορίας τοῦ Πατριαρχείου, στὴν παράδοση καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ρωμιοσύνης, ὅπως αὐτὸ διαμορφώθηκε γιὰ 17 αἰῶνες στὴν Πόλιν σὲ περιόδους μεγάλης ἀκμῆς, μεγάλων ἀγώνων, σὲ ἐποχὲς ἀγωνίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν πορεία τοῦ Γένους, ἀλλὰ καὶ σὲ ἐποχὲς προσφορᾶς καὶ μαρτυρίου γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Ρωμιοσύνη.

Ὁ ἀναγνώστης, ὅμως, τοῦ βιβλίου “Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖον” δὲν ἔχει στὴν διάθεσή του ἓνα ἐγκόλπιο πανόραμα τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ πολιτιστικοῦ πλούτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Ὁδηγὸς αὐτὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου λειτουργεῖ, χωρὶς διάθεση ὑπερβολῆς, ὅπως παλαιότερα οἱ χειρόγραφοι προσκυνηματικοὶ ὁδηγοὶ τῶν Ἁγίων Τόπων, μὲ τὴν παράθεση πλήθους πληροφοριῶν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν εἰσαγωγή στὸ πνεῦμα καὶ στὴν πνευματικὴ κτῆση τῶν ἱερῶν τόπων τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Μὲ τὸν Ὁδηγὸ αὐτὸ ἀναδεικνύεται ἡ προσφορὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας στὸ Γένος καὶ στὴν διατήρησι τῆς ταυτότητός του.

“ΘΕΟΥ ΕΣΜΕΝ ΣΥΝΕΡΓΟΙ”

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου
Ἱεροκήρυκος

Σύμφωνα με τὴν ἀπλανὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ σκοπὸς τῆς εἶναι διττός. Ἁγιαστικὸς καὶ λυτρωτικὸς. Εἶναι γνωστὴ ἡ διήγηση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης γιὰ τὸν κατακλυσμὸ (Γεν. 6, 14 κ.έ.). Ὁ Νῶε κατασκευάζει μιὰ κιβωτὸ στὴν ὁποία καταφεύγουν ὄλιγοι καὶ σώζονται ἀπὸ τὸν πνιγμὸ. Ἔτσι ὁ Κύριος ἴδρυσεν τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἄλλη πνευματικὴ κιβωτὸ. Οἱ εἰσερχόμενοι μετὰ πίστεως σώζονται ἀπὸ τὰ κύματα τῆς ἁμαρτίας καὶ τὸν πνιγμὸ τοῦ αἰωνίου πνευματικοῦ θανάτου.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι πλάσματα τοῦ Θεοῦ στὰ ὁποία ὑπάρχει ἡ εἰκόνα τοῦ Δημιουργοῦ. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἔμψυχη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι πὺν ζοῦν μακρὰ ἀπὸ τὸν ἀληθινὸ Θεό, τὸν ἀρνοῦνται, τὸν βλασφημοῦν, τὸν ἀγνοοῦν. Καὶ γιὰ ὅλους μας, πιστοὺς καὶ ἀπίστους, ὑπάκουους καὶ ἀνυπάκουους, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀδιάκριτη καὶ

ἀπροσμέτρητη. Ὅλοι μας εἴμαστε παιδιὰ τοῦ ἀγαπητά. Γιὰ ὅλους μας ἔρρευσε τὸ πανάσπιλο αἷμα Τοῦ στοῦ Γολγοθᾶ. Καὶ ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα εἶναι καλεσμένη στὴ σωτηρία καὶ τὴν λύτρωση (Β΄ Τιμ. 3,7).

Ἡ συναίσθηση ὅτι τὸ προαιώνιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ σωτηρία ὁλόκληρου τοῦ κόσμου ἀφυπνίζει

τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ σπάσουν τὰ δεσμὰ τῆς κλειστῆς, τοπικῆς νοοτροπίας τους. Πλέον οἱ πιστοὶ ζοῦν μετὰ τὸ ὄραμα, τὸν πόθο τῆς

“ἀνακεφαλαιώσεως τῶν πάντων ἐν τῷ Χριστῷ” (Ἐφεσ. 1,10). Μιὰ ὁλοθερμη προσδοκία πὺν δὲν ἀρκεῖται στὴν ἐπιφάνεια ἀλλὰ μετουσιώνεται ὡς ἐργώδης συμμετοχὴ ἐνὸς ζωντανοῦ κυττάρου στὴ συνεχῆ αὔξηση τοῦ Μυστικοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ στὶς οἰκουμενικὲς Του διαστάσεις.

Αὐτομάτως ἀναφύονται τὰ ἐρωτήματα. Ποῦ ὀφείλεται ἡ μεγάλη καθυστέρηση στὴ διάδοση τῆς λυτρωτικῆς θείας ἀληθείας; Γιατί ἡ δυνα-

μικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον ἐμποδίζεται καὶ παρακωλύεται ἀπὸ τόσες δυσχέρειες; Ἄραγε ὅλα τὰ παραπάνω εἶναι μέρος τοῦ ἀκατάληπτου, γιὰ τὸν ἀνθρώπινον νοῦ, σχεδίου τοῦ Θεοῦ ἢ καταλογίζονται στὴ δική μας ἀβελτηρία καὶ νωθρότητα;

Τὸ θέμα τῆς ἐξωτερικῆς, παγκοσμίου ἱεραποστολῆς, ἀποτελεῖ ἄμεση συνέπεια κεντρικοῦ καὶ βαρυσήμαντου ἄρθρου τοῦ “Πιστεύω” μας, ὡς ἀντίληψη τοῦ τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Χωρὶς αὐτήν, ἡ ὀρθοδοξία μας καθίσταται παραχρῆμα προβληματική.

Εἶναι ἐπίκαιρο, καθὼς βρισκόμαστε στὴν Ἁγία Τεσσαρακοστή καὶ πορευόμαστε μὲ γοργὰ βήματα πρὸς τὴν Ἀνάσταση τοῦ Θεανθρώπου ποὺ ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο, τὴν πεμπτοσύνη τῆς πίστεώς μας, νὰ σκεφθοῦμε ὅτι πρὸ τῆς Ἀναστάσεως ὁ Κύριος ἀπαγορεύει στοὺς μαθητὲς του τὴν ὑπέρβαση τῶν συνόρων τοῦ Ἰσραὴλ “εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθῃτε” (Ματθ. 10,5).

Μετὰ τὴν Ἀνάσταση, ὅμως, δὲν τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ περιορίσουν τὸ κήρυγμά τους μέσα στὰ κλειστὰ αὐτὰ σύνορα. “Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη” (Ματθ. 28,19). Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ ἀφετηρία γιὰ τὴν ἐπέκταση τῆς ἀποστολῆς ἀπὸ τὸν Ἰσραὴλ στὴν Οἰκουμένη. Ψάλλουμε κατὰ τὴν ὀρθρινὴ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς: “*Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη* γινῶτε τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου τὴν δύναμιν· Χριστὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ὁ ἐν ἀρχῇ Λόγος, ἐσταυρώθη δι ἡμᾶς

καὶ ἐκὼν ἐτάφη· καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν τοῦ σῶσαι τὰ *σύμπαντα*”.

Διερωτᾶται εὐλόγως πῶς συμβιβάζεται νὰ ζῆ κανεὶς, νὰ ὑμνεῖ τόσο ἔντονα τὴν Ἀνάσταση καὶ νὰ παραμένει ἀπαθὴς στὴν κλήση τῆς οἰκουμενικῆς ἱεραποστολῆς. Πῶς μπορεῖ νὰ ὑπάρξει ὀρθόδοξη-ἀναστάσιμη προοπτική, ὅταν ἀπουσιάζει ἡ συνείδηση τοῦ χρέους τοῦ πιστοῦ νὰ κηρυχθεῖ ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστοῦ “πάση τῇ κτίσει”; (Μαρκ. 16,15).

Εἶναι ἐξόχως λυπηρὸ νὰ παρεξηγεῖται τὸ νόημα τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς, λόγω τῆς κατακτητικῆς διάθεσης ποὺ κατὰ καιροὺς ἔχει προσλάβει ἐξαιτίας τῆς ἀποικιοκρατικῆς πολιτικῆς τῆς Δύσης. Οἱ Ὀρθόδοξοι λαοὶ ἔνεκα ἱστορικῶν συνθηκῶν εἶναι ἄμοιροὶ τῶν αἰσθημάτων ἐνοχῆς τοῦ Δυτικοῦ κόσμου. Διότι αἰσθάνονται ὅτι ἀνήκουν στὴν ὁμάδα τῶν καταπιεσθέντων καὶ ὄχι τῶν καταπιεστῶν. Ἡ ἱεραποστολή τῶν Ὀρθοδόξων, ἀπόρροια τῆς συνειδητῆς βιώσεως τοῦ μυστηρίου τῆς πίστεως, ἀποβλέπει ὄχι ἀπλῶς σὲ μιὰ παγκόσμια προσέγγιση ἀλλὰ κυρίως νὰ προσανατολίσει τὴν ἀνθρωπότητα σὲ ἓνα ὑψηλότερο ἐπίπεδο. Τὴν παγκόσμια κοινωνία Ἀγάπης. Διότι οἱ δωρεές τοῦ Θεοῦ δὲν πρέπει νὰ κατακρατοῦνται ἐγωϊστικὰ ἀπὸ τοὺς ἔχοντες. Ἀντίθετα, μὲ βαθύτατο σεβασμὸ στὴν προσωπικότητα τοῦ ἄλλου, ταπείνωση καὶ εἰλικρίνεια πρέπει νὰ τίθενται στὴ διάθεση πάντων!

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ ΞΑΝΘΗΣ 1892 - 1926

Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα
Θεολόγου

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου συνεχίζοντας τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ τῆς προσφορὰ στὸν τόπο, προέβη στὴν ἔκδοση τοῦ δίτομου ἔργου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.κ. Παντελεήμονος μὲ τίτλο: “Πρακτικὰ τῆς Δημογεροντίας Ξάνθης”.

Ἡ πρόσφατη ἔκδοση τῶν “Πρακτικῶν τῆς Δημογεροντίας Ξάνθης” εἶναι καρπὸς πολύχρονης ἔρευνας καὶ ἐργασίας τοῦ Σεβασμιωτάτου στὸ μικρὸ ἀρχεῖο τῆς Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ ἀποτελεῖ καθοριστικὴ προσθήκη στὴ βιβλιογραφία καὶ τὴν ιστοριογραφία τοῦ τόπου. Μὲ τὴ δημοσίευση τῶν “Πρακτικῶν” καλύ-

πτεται ἓνα σημαντικὸ κενὸ στὴ γνώση μας γιὰ τὴν σχετικὰ πρόσφατη ἱστορία τῆς Ξάνθης. Δεδομένης τῆς ἀπογύμνωσης τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ναῶν ἀπὸ τὰ κειμήλιά τους καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀρχείων κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πρώτης Κατοχῆς τῆς περιοχῆς ἀπὸ τοὺς Βουλγάρους, ἡ ἔκδοση τῶν “Πρακτικῶν” ἀποκτᾶ καὶ μιὰ ἄλλη σπουδαιότητα, πέρα ἀπὸ τὴν συμβολὴ τῆς στὴν γνώση τῆς ἱστορίας. Τὸ δίτομο αὐτὸ ἔργο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Ξάνθης εἶναι μιὰ ἀκόμη ποιμαντικὴ προσπάθεια γιὰ τὴ θεμελίωση τῆς ἐθνικῆς καὶ ἱστορικῆς αὐτογνωσίας τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, μιὰ προ-

σπάθεια ἡ ὁποία ἀναδεικνύει καὶ ὑποστηρίζει τὸν θετικὸ καὶ δημιουργικὸ ρόλο τῆς Ἐκκλησίας στὴ διαμόρφωση τῆς ἱστορικῆς καὶ πολιτιστικῆς ταυτότητας τοῦ τόπου, ὅπως αὐτὴ καταγράφεται σὲ μιὰ χρονικὴ περίοδο (1892 -1926) ἐθνικῶν ἀνακατατάξεων, ἀναζητήσεων καὶ προσδοκιῶν, νέων προσανατολισμῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπογοητεύσεων.

Οἱ δύο, μεγάλου σχήματος πανόδετοι τόμοι, ὁ πρῶτος ἀποτελεῖται ἀπὸ 390 σελίδες καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ 244 σελίδες· συνοδεύονται ἀπὸ χαρακτηριστικὲς φωτογραφίες, ἐκτενῆ

καὶ χρήσιμα εὔρετήρια καὶ ἓνα γλωσσάριο, εἶναι μιὰ ἐντυπωσιακὴ ἔκδοση, τὴν ὁποία σχεδίασαν οἱ “Ἐκδόσεις τοῦ Φοίνικα”. Ἡ αἰσθητικὴ τους πληρότητα ἀνταποκρίνεται

στὴ σπουδαιότητα τῶν κειμένων καὶ τῶν πληροφοριῶν τὶς ὁποῖες τὸ ἔργο αὐτὸ προσφέρει σὲ κάθε φιλόστορα ἀναγνώστη ἀλλὰ καὶ στὸν ἐπιστήμονα ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἑάνθης.

Μέσα ἀπὸ τὶς σελίδες τῶν τόμων ἀναδεικνύονται οἱ προσπάθειες τοῦ Μητροπολίτη Ἰωακείμ Σγουροῦ νὰ ὀργανώσει τὴν κοινότητα τῆς Ἑάνθης, μέσῳ τῆς Δημογεροντίας, νὰ ἀγωνισθεῖ κατὰ τῆς πολιτικῆς προσπάθειας τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχισματικῶν καὶ ἐθνικῶν ἐπικινδύνων γιὰ τὸν Ἑλληνισμό Ἑξαρχικῶν

Βουλγάρων καὶ ταυτόχρονα νὰ ἐπιλύσει τὰ προβλήματα καὶ νὰ διευθετήσει θέματα σχετιζόμενα μὲ τὸ οἰκογενειακὸ καὶ κληρονομικὸ δίκαιο τῶν Ρωμῶν τῆς περιοχῆς. Τὶς προσπάθειες αὐτὲς συνέχισε ὁ διάδοχος τοῦ Μητροπολίτη Ἄνθιμος τὴν περίοδο τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων (1912-1913). Καταγράφονται ὁ ἐνθουσιασμός καὶ οἱ προσδοκίες τῶν Ἑανθιωτῶν μὲ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑάνθης τὴν 4ῃ Ὀκτωβρίου 1919 καὶ τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν ἀνασυγκρότηση τῆς κοινότητας τῆς πόλης, ἀλλὰ καὶ τὰ προβλήματα ποὺ δημιουργή-

θηκαν τὸ 1922 μὲ τὴν ἐθνικὴ καταστροφή στὴν Μικρὰ Ἀσία καὶ στὴν Ἀνατολικὴ Θράκη.

Θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθεῖ ὅτι ἡ βαρύτητα τῆς ἔκδοσης τῶν “Πρακτικῶν τῆς

Δημογεροντίας Ἑάνθης” ἐντοπίζεται στὸ γεγονὸς ὅτι, μέσα ἀπὸ τὴν καταγραφή τῶν συζητήσεων τῶν μελῶν τῆς Δημογεροντίας, ὁ ἀναγνώστης μυεῖται στοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς ἀγωνίες τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν πορεία τοῦ Γένους καὶ στὴν συνακόλουθη προσπάθειά της νὰ ἐξάγει, μέσα ἀπὸ συνήθως ἀντίξοες καὶ ἐπικίνδυνες γιὰ τὴν πορεία τοῦ Γένους συνθήκες, τὸ καλύτερο δυνατὸ ἀποτέλεσμα γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη συνέχιση τοῦ βίου, τὴν πνευματικὴ προκοπὴ τῶν πιστῶν καὶ τὴν διατήρηση τοῦ πολιτισμοῦ τους.

ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ 19^{ου} ΑΙ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΘΩΝΑ

Ι. Μ. Μπακιριτζή
Λέκτορας του Δ.Π.Θ.

Ο Δημήτριος Νικολαΐδης ήταν από τους πλέον έγκριτους εκδότες και λογίους στην Κωνσταντινούπολη των μέσων του 19ου αιώνα. Η βαθεία του μόρφωση φαίνεται από την πολύτομη κι ως σήμερα πολύτιμη, όσο και δυσεύρετη, μεταφρασμένη στην ελληνική γλώσσα έκδοση του συνόλου της Όθωμανικής νομοθεσίας με τίτλο: ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΚΩΔΗΚΕΣ. Το παραπάνω έργο εκδόθηκε από το τυπογραφείο Έπτάλοφος της Κωνσταντινούπολης το 1869. Την ίδια χρονιά κι απ' το ίδιο τυπογραφείο, κυκλοφόρησε ο πρώτος τόμος του όμώνυμου περιοδικού. Στην προμετωπίδα της έκδοσης διαβάζουμε ακόμη, ότι πρόκειται για μηνιαίον απάνθισμα των εκλεκτοτέρων της φιλολογίας, της ιστορίας και των επιστημών. Η έκδοση είναι του Νικολαΐδη, συμπληρώνεται και επαυξάνεται όμως τη συμπράξει διαφόρων λογίων.

Στο πρώτο αυτό τεύχος, του 1869, υπάρχει το έξαιρετικό ταξιδιωτικό άρθρο του λόγιου και λογοτέχνη Ίωάννη Ραπτάρχη με τίτλο: Έντυπώσεις περιηγήσεως εις Άθωνα. Το κείμενο είναι το δέκατο στη σειρά, από τα συνολικά δεκαοκτώ, και καταλαμβάνει τις σελίδες 192-225. Η αξία του είναι πολλαπλή και άντιληπτή απ' την αρχή. Μνημείο της γλώσσας της εποχής και λαμπρό δείγμα της περιηγητικής φιλολογίας δεν αρκείται μόνο σε εύστοχες παρατηρήσεις για το περιβάλλον και το άπαράμιλλο φυ-

σικό κάλλος της άθωνικής πολιτείας, άλλ' έπεκτείνεται και σε διεισδυτικές ματιές του πνευματικού βίου και της έν γενει σημασίας του Άγίου Όρους.

Η προϊδέαση για τὸ πὼς αἰσθάνεται κανείς σ' αὐτὸν τὸν τόπο, ἔρχεται ἀπὸ τὶς πρῶτες λέξεις τοῦ κειμένου: Ἐκεῖ δύνатаι (ὁ προσκυνητῆς) ν' ἀναπνεύσει ἀέρα, οὕτως εἰπεῖν, ἀμόλυντον, καὶ ν' ἀπολαύσει τοῦ ἄκρου πάντων τῶν ἀγαθῶν, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης πρὸς ἑαυτὸν· διότι οὐδεὶς ποτέ, ἐντὸς τῆς πολιτικῆς κοινῆς βιῶν καὶ ἀναστρεφόμενος, δύνатаι νὰ εἴπῃ ἐν συνειδήσει: "Εἶμαι ἐλεύθερος!".

Η περιήγηση συνεχίζεται με αναφορές στην επίκαιρη θέση του Άθωνα στὸν ευρύτερο χῶρο τοῦ Αἰγαίου. Ταυτόχρονα, ὅμως, ἐπιμένει καὶ στὸ πόσο ευεπίφορο εἶναι τὸ μέρος γιὰ πνευματικὸ βίον καὶ στοχασμό: Κείμενον τὸ διάσημον τοῦτο ὄρος πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐν τῷ μέσῳ δύο παραλλήλων θαλασσῶν, ἔχει λίαν ευάρεστον τὸν ὄριζοντα, ἐπειδὴ κατέχει τὴν ὠραιότεραν μοῖρα εἰς τὴν γεωγραφικὴν σφαιραν, ὑπὸ τὴν εὐκρατον ζώνην, με φυσικὰς τῷ ὄντι χάριτας, με κατασκίους κοιλάδας, καὶ ἀλσώδεις φάραγγας, με πλήθη δένδρων παντοδαπῶν, καρποφόρων τε καὶ ἀκάρπων. Αἱ κατὰ μέρη πεδιάδες, τὰ αὐτοσχέδια παράλια, μάλιστα τὰ ἐκ τῶν Ἀθωνικῶν ὑψομάτων καταλειβόμενα ἄφθονα καὶ δροσιστικὰ νάματα, τὰ πάντα χορηγοῦσι τῶντι εἰς τὸν θεωρητικόν

νοῦν ἀφορμὰς ἐμπνεύσεως πρὸς ἠθικὴν εὐθυμίαν, γαλήνην πνεύματος καὶ πόθον φιλοσοφίας πάντα ταῦτα εἰσὶ τόσα θέλητρα τῶν αἰσθήσεων, ἀνυψοῦντα τὴν ἐν θεοσεβέσι στοχασμοῖς διαβιῶσαν ψυχὴν πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ εὐστοχία τῶν χαρακτηρισμῶν καταδεικνύει πόσον ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου εἶχε κι ὁ ἴδιος ἀπολαύσει τὴ μέθεξι στὸ συνδυασμὸ αὐτὸ τοῦ ἀγιώνυμου ὄρους, ὅπου ἡ φύση εἶναι κατὰ τέτοια σοφία πλασμένη πού νά βοηθᾶ στὴν ἀνάταση τῆς ψυχῆς καὶ μὲ τὰ φτερὰ τῶν αἰσθήσεων.

Ἐκεῖνο πού πραγματικά ἀξίζει νά παρατηρήσει κανεὶς στὸ κείμενο τοῦ Ραπτάρχη, εἶναι μιὰ μοναδικὴ ἀναφορὰ στὴν ἀδιάλειπτη συνέχεια τοῦ ρόλου τῆς περιοχῆς ὡς πνευματικοῦ κέντρου ἥδη ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα. Πέραν ἀπὸ τὴ σημαντικὴ πληροφορία γιὰ τὴν ὑπαρξὴ ἀνεπτυγμένων πόλεων-κρατῶν γύρω ἀπὸ τὸν Ἄθωνα, ἰδιαίτερη σημασία ἔχει ἡ μαρτυρία τοῦ Φιλοστράτου, ὅτι: Πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων, φίλοι τῆς ἡσυχίας, ἀπεσύροντο ἐκ τῶν πόλεων καὶ κατῴκουν τὸν Ἄθωνα, ὅπως φιλοσοφῶσι θεωρητικότερον καὶ μελετῶσι τὴν φύσιν.

Καὶ βέβαια, σ' ὄλες σχεδὸν τὶς μεγάλες στιγμὲς τῆς ἱστορίας τῆς κλασσικῆς περιόδου ὁ Ἄθως εἶναι παρών. Πρῶτος ὁ Ἡρόδοτος καταγράφει μὲ ἀκρίβεια τὰ ὀνόματα τῶν διακεκριμένων ἀθωνικῶν πόλεων: κατὰ πρῶτον, τὸ Δῖον (στὴ θέση τῆς μονῆς Βατοπεδίου) καὶ ἡ Ὀλόφυξος (πάνω στὰ ἐρείπια τῆς εἶναι κτισμένη ἡ μονὴ Φιλοθέου). Στὴ βόρεια ἀκτὴ, στὸ ἀκρωτήριο μὲ τ' ὄνομα Νυμφαῖο, ἦταν ἡ Θύσσοι, κοντὰ στὴ μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐνῶ στὴ νότια ἀκτὴ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς χερσονήσου, βρισκόταν ἡ πόλη τῶν Κλεωνῶν, λίγο

πιο κάτω ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Παύλου. Ἡ στρατηγικὴ σημασία τῆς περιοχῆς φάνηκε κατὰ τὴν πρώτη καὶ ἀποτυχημένη ἐκστρατεία τῶν Περσῶν μ' ἐπικεφαλῆς τὸ Μαροδόσιο πού κυριολεκτικὰ καταστράφηκε ἐπιχειρῶντας νά περιπλεύσει τὴ χερσόνησο. Ὅρατὰ εἶναι δὲ καὶ τὰ ἴχνη τῆς διώρυγας τοῦ Ξέρξη, πού κατασκευάστηκε λίγα χρόνια μετὰ. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆ ρωμαιοκρατίας ὑπάρχουν σπουδαῖα εὐρήματα καὶ τεκμήρια πού πιστοποιοῦν τὸν ἱστορικὸ ρόλο πού διαδραμάτισαν οἱ ἑλληνικὲς πόλεις τοῦ Ἄθωνα.

Ἐρώτημα, ὅμως, ἀποτελεῖ γιὰ τὸν ἀρθρογράφο τῆς Ἐπταλόφου ἡ χρονικὴ ἀφετηρία τῆς ἱστορίας τοῦ Ἄθωνα ὡς μοναστικῆς πολιτείας. Ἡ βασιλεία τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, κατὰ τὴν παράδοση, σηματοδοτεῖ τὴν ἐναρξὴ τοῦ μοναχικοῦ βίου στὴν περιοχὴ. Ὅροσημο γι' αὐτὴν τὴν ἱστορικὴ φάση πρέπει νά θεωρηθεῖ ἡ ἴδρυση ἀπὸ τὸν ἰσαπόστολο Κωνσταντίνου τῶν τριῶν ναῶν τοῦ Ὁρους, μετὰξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐκεῖνου τοῦ Πρωτάτου, στὴν πολίχνη τῶν Καρεῶν. Παρ' ὄλο, βέβαια, πού δὲν μποροῦμε νά ἐπιβεβαιώσουμε γι' αὐτὴν τὴν περίοδο τὴν οἰκοδόμησι μοναστηριῶν στὸν Ἄθωνα, φαίνεται πιθανὴ ἡ ἐγκατάστασι, ἀκόμη καὶ πρὶν τὴ βασιλεία του, μοναχῶν σὲ μονύδρια καὶ ἡσυχαστήρια. Μαρτυρία πρὸς τοῦτο εἶναι καὶ μιὰ μεμβράνη τῆς ἐποχῆς, στὴν ὁποία ἀναφέρεται ὅτι: Ἐπὶ τῷ γ' ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ ἰσαποστόλου Κωνσταντίνου ᾠκοδομήθη ὑπὸ Στεφάνου μοναχοῦ τὸ τῶν Εἰσοδίων μονύδριον, ἐν ᾧ χώρῳ ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος βωμὸς ὑψοῦτο....

Συνεχίζεται

ΑΝΘΕΜΙΟΣ ΚΑΙ ΙΣΙΔΩΡΟΣ, ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ

Δημητρίου Μαυρίδη
Μηχανικού

Η Ἁγία Σοφία, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινούπολης, ἔνα ἀπό τά μεγαλύτερα ἀρχιτεκτονικά ἔργα τῆς παγκόσμιας ἱστορίας τῆς τέχνης σχεδιάστηκε καί οἰκοδομήθηκε ἀπό δύο ἰδιοφυεῖς ἐπιστήμονες, ἐκπρόσωπους τῶν Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, οἱ ὁποῖοι παρέμειναν σταθεροί ὑποστηρικτές τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν παραδόσεων.

Οἱ προσωπικότητες τῶν δύο δημιουργῶν τῆς Ἁγίας Σοφίας γεννοῦν σήμερα ἐ ρ ω τ ῆ μ α τ α . Ἀμφότεροι, ὁ Ἀνθέμιος καί ὁ Ἰσίδωρος, δέν ἦταν γνωστοί ὡς δόκιμοι ἀρχιτέκτονες ὅταν ὁ Ἰουστινιανός τούς ἀνέθεσε τήν ἀνέγερση τῆς Ἁγίας Σοφίας καί οὔτε εἶχαν πραγματοποιήσει ἄλλα οἰκοδομικά ἔργα.

Ἐπρόκειτο μᾶλλον γιά θεωρητικούς ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι ἔθεται τήν ἐπιστήμη τους σέ ἐμπειρική ἀπόδειξη καί ἐφαρμογή καί οἱ ὁποῖοι ἦταν γνωστοί ὡς “μηχανικοί” ἢ ὡς “μηχανοποιοί”. Οἱ ὄροι αὐτοί ἀφοροῦσαν τούς λίγους ἐπιστήμονες, τούς ὁποίους ἀπασχολοῦσε ἐκείνη τήν ἐποχή ἡ θεωρία τῆς Μηχανικῆς.

Ὁ Ἀνθέμιος, ἀπό τίς Τράλλεις τῆς Λυδίας, πού εἶχε τήν κύρια εὐθύνη τῆς ἀνέγερσης τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἦταν γνωστός ὡς μαθηματικός καί μελετητής τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης. Ἐκεῖνο πού τόν ἀπασχολοῦσε φαίνεται ὅτι ἦταν ἡ θεωρία καί ἡ κατασκευή μηχανῶν σέ κάποια μορφή μιμητικῆ τῶν λειτουργιῶν τοῦ φυσικοῦ κόσμου.

Ὁ Ἀνθέμιος ἦταν θεωρητικός ἐπιστήμονας καί ἀρέσκονταν νά κατασκευάζει παράδοξα μηχανήματα χωρίς φανερό πρακτική ἀξία. Χαρακτηριστικός εἶναι ὁ τίτλος τῆς πραγματείας του: “Περί παραδόξων μηχανημάτων”, ὅπου μεταξύ ἄλλων συζητεῖται καί ἡ σχεδίαση τῆς ἔλλειψης. Ἀσχολήθηκε μέ τήν παραγωγή ἑνός τε-

χνητοῦ σεισοῦ, μέ τή χρήση τῆς δύναμης τοῦ ἀτμοῦ, ὅπως καί μέ τήν κατασκευή ἑνός μεγάλου κατόπτρου. Ἀναφέρεται, μάλιστα, ὅτι μέ μηχανικές κατασκευές καί σωλῆνες ἀτμοῦ, καθώς καί μέ ἀντανεκλαστικά κάτοπτρα προσπαθοῦσε νά ἐνοχλήσει τόν γείτονά του μέ τόν ὁποῖο ἦταν μαλωμένος. Ἀναφέρεται ἀκόμη ὡς ζωγράφος καί γλύπτης. Συνέγραψε θεωρητικά κείμε-

να, μεταξύ τῶν ὁποίων τῆ συνέχεια τῆς πραγματείας τοῦ Ἀρχιμήδη γιά τά σφαιρικά κάτοπτρα μετά ἀπό ἀνάλυση τῆς θεωρίας τῶν κωνικῶν τομῶν.

Ὁ Ἰσίδωρος ἀπό τή Μίλητο, ἦταν αὐθεντία στήν Εὐκλείδια Γεωμετρία. Θεωρεῖται ὡς ὁ μεγαλύτερος γεωμέτρης τῆς ὑστερης ἀρχαιότητος. Φαίνεται ὅτι ὁ Ἰσίδωρος εἶχε διδάξει στά Πανεπιστήμια τῆς Ἀλεξάνδρειας καί τῆς Κωνσταντινούπολης καί ὅτι εἶχε σχέσεις μέ τήν Πλατωνική Ἀκαδημία, πρίν τό κλείσιμό της ἀπ' τόν Ἰουστινιανό. Ἐνα γνωστό σύγγραμμά του ἀφοροῦσε σχολίο σέ πραγματεία τοῦ Ἰέρωνα τῆς Ἀλεξάνδρειας. Εἶχε ἐπίσης ἐκδόσει τά ἔργα τοῦ Ἀρχιμήδη.

Ὁ ἀρχιτεκτονικός σχεδιασμός τῆς Ἀγίας Σοφίας μᾶς συνδέει λοιπόν, κατὰ κάποιους τρόπους, μέ τόν ἀρχαῖο κόσμο καί τίς κλασσικές ἀντιλήψεις. Αὐτό εἶναι ἐμφανές στήν αἴσθηση τοῦ μέτρου πού ἀποπνέει ὄλο τό οἰκοδόμημα καί στήν ἀνθρωποκεντρική ἀντίληψη πού χαρακτηρίζει τόν σχεδιασμό του.

Ὅπως καί νά ἐρμηνεύσουμε τό ἔργο τῶν δύο ἰδιορρυθμῶν καί αὐτοδίδακτων ἀρχιτεκτόνων, ἐκεῖνα πού σήμερα φαίνονται σημαντικά ἐκτός ἀπό τήν ὑψηλή αἰσθητική τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ποιότητα καί τό ἠθικό ἐπίπεδο τῆς ἐπιστήμης τους, ἀλλά καί ὁ χαρακτήρας τῆς τεχνικῆς πού χρησιμοποιήθηκε.

Εἶναι λοιπόν οἱ δημιουργοί τοῦ ἔργου θεωρητικοί ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι κατὰ τήν πάγια ἐλληνική ἀντίληψη δέν θέτουν τήν ἐπιστήμη τους σέ χρησιμοθηρικά πλαίσια. Πρόκειται γιά καθαρή ἐπιστήμη ἡ ὁποία βρῖσκεται ἔξω ἀπό τίς ἀνάγκες καί ἡ ὁποία δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπηρετήσῃ σκοπιμότητες. Αὐτό ἐμεῖς σήμερα δύσκολα μποροῦμε νά τό καταλάβουμε,

ἀφοῦ ἔχουμε τήν ἐμπειρία τῆς χρησιμοθηρικῆς καί ἐργαλειολογικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία μᾶς ἀπειλεῖ ὄλους, ἀνατρέποντας τήν οἰκολογική ἰσορροπία τοῦ πλανήτη. Ἀλλά καί τήν πικρή ἐμπειρία μᾶς ἐπιστήμης ἡ ὁποία ἐπινοεῖ τά μέσα τῆς καθολικῆς καταστροφῆς. Μιά τέτοια ἐπιστήμη ἐξυπηρετεῖ σκοπιμότητες οἱ ὁποῖες ἀποβλέπουν στήν ὑποταγή τῆς φύσης καί στήν ἐξυπηρέτηση βλάσφημων σκοπῶν, ὅπως εἶναι ἡ παγκόσμια κυριαρχία. Γιά τήν Ὀρθοδοξία οἱ σκοπιμότητες αὐτές δέν εἶναι παρά ἀποτελέσματα μᾶς πτώσης. Αὐτό εἶναι ἐπίσης ἀδιανόητο καί γιά τίς ἐλληνικές ἀντιλήψεις, πρόκειται γιά τήν ὕβρη πού ὑπερβαίνει κάθε μέτρο καί ἀλαζονικά παραβιάζει τήν κοσμική καί θεία τάξη. Ἄλλωστε, πάγια εἶναι ἡ ἐλληνική ἀντίληψη πού σαφῶς διατυπώνει ὁ Πλάτων: “Πᾶσα ἐπιστήμη χωριζομένη δικαιοσύνης καί τῆς ἄλλης ἀρετῆς πανουργία, οὐ σοφία φαίνεται” (Μενέξενος, 19).

Ὅμως καί ἡ ὑψηλή τέχνη μέ τήν ὁποία πραγματοποιήθηκε τό ἔργο τῆς ἀνέγερσης τῆς Ἀγίας Σοφίας δέν εἶναι σήμερα κατανοητή ὡς ἀποτέλεσμα πού προέρχεται ἀπό ἐπιστήμονες μέ θεωρητική κατάραση. Μᾶς εἶναι σήμερα ἀδιανόητη ἡ ἀπουσία τῶν στεγανῶν πού περιορίζουν τίς ἀνθρώπινες δραστηριότητες καί ἐπιβάλλουν ἀνθρώπινες συμπεριφορές περιορισμένες σέ στενά πλαίσια, στεγνές ἀπό οὐσιαστικές ποιότητες. Στεγανά τά ὁποῖα ἐμποδίζουν τήν τέχνη ἀπό τό νά εἶναι λαϊκή, αὐθόρμητη καί αὐθεντική. Αὐτό σημαίνει ὅτι σήμερα ἡ τέχνη ἀποτελεῖ δραστηριότητα πού μᾶλλον ἐξυπηρετεῖ σκοπιμότητες, παρά αὐτό πού παλαιότερα εἶχε χαρακτηρισεῖ ὡς “σκοπιμότητα χωρίς σκοπό”.

ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ἄρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκλήρουκος

“Εἴτε μέ τίς ἀρχαιότητες, εἴτε μέ ὀρθοδοξία, τῶν ἐλλήνων οἱ κοινότητες φτιάχνουν ἄλλο γαλαξία”.

Κτούς στίχους τοῦ Διονύση Σαββόπουλου ἀποτυπώνεται μέ γλαφυρότητα ἢ συνέχεια τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, πού μέσα ἀπό πολυκύμαντη διαδρομή διασώζεται ἀπό τήν ἀρχαιότητα ὡς τίς μέρες μας καί καθίσταται μέγεθος οἰκουμενικῆς ἐμβέλειας μέσω τῆς ὀρθοδοξίας. Τήν προφανή αὐτή ἀλήθεια ἐρχεται νά ἀμφισβητήσῃ τό κίνημα τῆς “ἀρχαιολατρίας”, μέ ἰδιαίτερη ἔνταση τά τελευταία χρόνια. Δώσαμε στήν “ἀρχαιολατρία” τήν ὀνομασία κίνημα γιατί σ’ αὐτό στεγάζονται ποικίλες καί ἀνομοιογενεῖς μεταξύ τους τάσεις, οἱ ὁποῖες θά μᾶς ἀπασχολήσουν στό παρόν ἄρθρο.

Μία πρώτη τάση πρεσβεύει τήν ὑπεροχή τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ πνεύματος καί θεωρεῖ τήν ἀρχαιοελληνική φιλοσοφία ὡς πανάκεια γιά τήν λύση ὄλων τῶν προβλημάτων τῆς σύγχρονης ζωῆς. Σύμφωνα μέ αὐτή τήν τάση, οἱ Ἕλληνες ἀποτελοῦμε ἕνα χαρισματικό λαό στόν ὁποῖο πρέπει νά ἀποδοθοῦν ὅλα τά ἐπιτεύγματα τοῦ παγκοσμίου πνεύματος. Ὁ ἐλληνισμός θά μεγαλοουργήσῃ καί θά κατισχύσῃ στό μέλλον, ἀφοῦ εἶναι “περιούσιος” λαός καί ὑπερέχει τόσο φυλετικά ὅσο καί πολιτιστικά ἔναντι τῶν ἄλλων λαῶν. Ἡ συγκεκριμένη τάση δέν ἀσκεῖ πολεμική στήν ἐκκλησία, οὔτε ὁμως τήν ἀποτιμᾷ θετικά. Στήν καλύτερη περίπτωση τήν θεωρεῖ ὡς ἕνα χῶρο πού προσέφερε ἴσως στό παρελθόν, ὁμως ὁ ρόλος τῆς ἔχει κλείσει ἐκεῖ, ἀφοῦ εἶναι ἀναχρονιστική καί δέν ἔχει τίποτε νά προσφέρει στό παρόν καί στό μέλλον.

Ἐνα δεῦτερο ρεῦμα μέσα στό κίνημα

τῆς “ἀρχαιολατρίας” εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖο πρεσβεύει ἐπίσης τή μοναδικότητα καί τήν ἀξία τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς φιλοσοφίας, κρατᾷ ὁμως διαφορετική στάση ἔναντι τῆς ἐκκλησίας. Γιά τή συγκεκριμένη μερίδα ἡ ἐκκλησία μπορεῖ νά ἔχει συνεισφέρει στή διάσωση στοιχείων τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος, ὁμως στήν οὐσία τῆς εἶναι ἕνα ἰουδαϊκό μόρφωμα, συνέχεια τῆς παλαιοδιαθηκικῆς θρησκείας. Ἡ συγκεκριμένη τάση στίς ἀκροαῖες τῆς μορφῆς θεωρεῖ τήν ἐκκλησία ὡς ἕνα βραχίονα τοῦ “Παγκόσμιου Σιωνισμοῦ” καί ἀγωνίζεται γιά νά καθαρθεῖ ἡ ἐκκλησία ἀπό τίς ἰουδαϊκές δοξασίες ὥστε νά καταστῇ ἀμυγῶς ἐλληνική, προκειμένου νά ἀποκτήσῃ τήν καθαρότητά τῆς.

Τρίτη τάση μέσα στό κίνημα τῆς “ἀρχαιολατρίας” εἶναι ἐκεῖνη τοῦ “δωδεκαθεϊσμοῦ”, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πλέον μαχητικά τοποθετημένη ἔναντι τῆς ἐκκλησίας. Γιά τούς δωδεκαθεϊστές ἡ ἐκκλησία ἀποτελεῖ τήν κατάρα τοῦ ἐλληνισμοῦ. Οἱ χριστιανοί κατέστρεψαν κάθε τί τό ἀρχαιοελληνικό, τή θρησκεία τῶν προγόνων μας, τόν πολιτισμό καί τή φιλοσοφία τους, ἔξαφάνισαν μεθοδικά τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀρχαιοελληνικῆς γραμματείας καί ἀποτελοῦν τόν προαιώνιο ἐχθρό τοῦ ἐλληνισμοῦ. Γιά νά μεγαλοουργήσῃ ὁ ἐλληνισμός στό μέλλον θά πρέπει νά ἐπιστρέφῃ τό ταχύτερο στήν προγονική του θρησκεία καί νά ἀπαλλαγῇ ἀπό τήν προπαγάνδα τῶν χριστιανῶν πού δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μιᾶ ἰουδαϊκή αἵρεση. Τό κίνημα ἀπαιτεῖ νά ἀναγνωριστῇ ἀπό τήν πολιτεία ὡς ἐπίσημη θρησκεία καί ζητᾷ τήν ἐπιστροφή ὄλων τῶν ἀρχαιολογικῶν

λατρευτικῶν χώρων ὥστε νά τελεῖται σ' αὐτούς ἡ ἀρχαιοελληνική λατρεία. Μέλη τοῦ κινήματος πραγματοποιοῦν λατρευτικές ἐκδηλώσεις σέ ἀρχαιοελληνικά ἱερά ἐνῶ οἱ ἱστοσελίδες τοῦ κινήματος ἀποτελοῦν πραγματικό ὄχητό ὕβρεων κατά τῆς ἐκκλησίας καί κατά τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Διακρίναμε τό κίνημα τῆς “ἀρχαιολατρίας” σέ τρεῖς τάσεις κυρίως γιά λόγους μεθοδολογικούς. Οἱ τάσεις αὐτές σπανίως ἐμφανίζονται αὐτοτελῶς. Τίς περισσότερες φορές συμπλέκονται καί ἀλληλοσυμπληρώνονται. Πῶς ὅμως μπορεῖ ἡ ἐκκλησία νά σταθεῖ ἀπέναντί τους; Ἡ πρώτη τάση πού ἐκθειάζει τό ἀρχαιοελληνικό πνεῦμα σέ ἀντιδιαστολή πρὸς τοὺς ἄλλους λαοὺς διέπεται ἀπὸ ἓνα μεσσιανισμό. Τό ἑλληνικό πνεῦμα ὡς οἰκουμενικό μέγεθος διὰ τῆς ὀρθοδοξίας σέβεται τίς ἰδιαιτερότητες τῶν ἄλλων λαῶν καί δέν διέπεται ἀπὸ κανένα εἶδος ρατσισμού, ἀλλά ἀπεναντίας καταφάσκει στήν ποικιλία καί στή διαφορετικότητα. Ἡ ἀρχαιοελληνική φιλοσοφία εἶχε ἀκριβῶς αὐτά τὰ χαρακτηριστικά τῆς οἰκουμενικότητας καί γιά αὐτό ἀκριβῶς τό λόγο ἦταν ἡ ἑλληνική γλῶσσα καί ἡ ἑλληνική φιλοσοφία πού χρησίμευσαν γιά τήν διάδοση τοῦ εὐαγγελικοῦ μηνύματος σέ ὅλοκληρο τόν κόσμο. Ἡ τάση αὐτή παρότι φαίνεται νά ἐκτιμᾷ τό ἀρχαιοελληνικό πνεῦμα στήν πραγματικότητα ἀποτελεῖ τή φαλκίδευσή του.

Ἡ δεύτερη τάση πού θεωρεῖ τήν ἐκκλησία ὡς ἓνα “Σιωνιστικό δημιούργημα” νομίζουμε ὅτι δέν χρίζει ἰδιαίτερης κριτικῆς. Καί μόνο ἡ πραγματικότητα πού βιώνει τό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων ἀλλά καί ὅσοι ὀρθόδοξοι ἐπισκεπτόμαστε κατά καιρούς τοὺς Ἁγίους Τόπους, ὅπου συχνά δεχόμαστε ἐπιθέσεις φανατικῶν σιωνιστῶν ἑβραίων,

ἀκυρώνει κάθε ἐπιχειρηματολογία τῆς τάσης αὐτῆς. “Ἄν ἤμασταν “δικοὶ τους” δέν θά μᾶς προσηλάκιζαν, ἀφοῦ “πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα ἀφ’ ἑαυτῆς, ἐρημοῦται”, ὅπως λέει καί Κύριος.

Τέλος ἡ τρίτη τάση, αὐτή τῶν δωδεκαθεϊστῶν, φοβόμαστε ὅτι πρέπει νά ἀποτελέσει ἀντικείμενο τῆς ψυχιατρικῆς καί ὄχι τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης. Εἶναι φανερό ἀπὸ τήν λυσσαλέα πολεμική πού ἀσκοῦν τά μέλη αὐτῶν τῶν ὁμάδων πρὸς τήν ἐκκλησία ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι δαιμονόπληκτοι καί δαιμονοκίνητοι. Κάθε σοβαρή ἐπιχειρηματολογία προσκρούει στόν τυφλό τους φανατισμό καί στίς ἰδεοληψίες τους. Καί μόνο τό ἐπιχείρημα ὅτι σήμερα μέσα στήν ἐκκλησία διατηροῦνται ὅλες οἱ μορφές τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ λόγου ἀπὸ τήν ὀμηρική μέχρι καί τήν λόγια βυζαντινὴ γλῶσσα καί μάλιστα ὄχι χωρὶς ποιμαντικό κόστος, θά ἀρκοῦσε γιά νά τοὺς πείσει γιά τό γεγονός ὅτι ἡ ἐκκλησία ἀποτελεῖ τήν κιβωτό τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. “Ὅμως, ὅπως διαπιστώσαμε καί ἐξ ἰδίας πείρας σέ (συγκεκριμένη) ἐκδήλωση δωδεκαθεϊστῶν πού πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στήν πόλη μας, τά μέλη τῆς συγκεκριμένης ὁμάδας δέν ἀντέχουν τόν διάλογο καί τά ἐπιχειρήματα.

Συμπερασματικά θά μπορούσαμε νά ποῦμε κλείνοντας αὐτό τό σύντομο ἄρθρο ὅτι τό κίνημα τῆς “ἀρχαιολατρίας” ἀποτελεῖ σαφῶς φυγή ἀπὸ τό παρόν καί τήν ἱστορία, ἐκφράζει σίγουρα φοβικά σύνδρομα καί πάντως ἀδικεῖ κατάφορα τήν ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ὄχι μόνο τή συνέχεια ἀλλά καί τήν καταξίωση καί τόν καθαγιασμό τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ πνεύματος. Ἡ τελευταία αὐτή παρατήρηση ἀπαιτεῖ μεγαλύτερη ἀνάλυση, γιά τήν ὁποία θά ἐπανεέλθουμε στό ἐπόμενο τεῦχος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Επιμέλεια:
Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΓΑΠΗΣ

Τὴν βασιλόπιτα τῶν στελεχῶν τῆς Τράπεζας Ἀγάπης ἔκοψε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τὴν Πέμπτη 18 Ἰανουαρίου. Τῆς κοπῆς προηγήθηκε ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ ὁποῖος τελέσθηκε στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ τοῦ Τιμίου Προδρόμου, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας.

Ὁ Σεβασμιώτατος, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως δέκα ἐτῶν ἐπιτυχοῦς λειτουργίας τῆς Τράπεζας Ἀγάπης, πραγματοποίησε δημόσιο Οἰκονομικὸ Ἀπολογισμὸ τῆς δεκαετίας. Ὑπενθυμίζεται ὅτι στὴν Τράπεζα Ἀγάπης διακονοῦν περὶ τοὺς 120 ἑθελοντές, γυναῖκες καὶ ἄνδρες, ἐνῶ παρασκευάζονται καθημερινὰ 100 μερίδες φαγητοῦ.

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΙΕΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ὁ Ἱερατικὸς Σύνδεσμος τῆς Μητροπόλεώς μας, ἔκοψε τὴν καθιερωμένη βασιλόπιτά του, τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 28ης Ἰανουαρίου. Σὲ μιὰ ὁμορφη καὶ ζεστὴ ἀτμόσφαιρα, γεμάτη ἀπὸ τίς χαρούμενες φωνές τῶν παιδιῶν τῶν Ἱερέων μας, ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε

καταλλήλως γιὰ τὸ νέο ἔτος καὶ μοίρασε πολλὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα.

ΕΟΡΤΗ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν Ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν, προστατῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, διοργάνωσε ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ὄλων τῶν βαθμίδων ἐκπαιδεύσεως τοῦ Νομοῦ. Ἡ ἐκδήλωση ἔλαβε χώρα στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 29ης Ἰανουαρίου μὲ ὁμιλητὴ τὸν Θεολόγο καθηγητὴ Μέσης Ἐκπαίδευσης, τέως Λυκειαρχῆ, κ. Νικόλαο Μιχαλόπουλο, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: “Οἱ παιδαγωγικὲς θέσεις τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν”, ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου.

Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, μετὰ τὴν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας, δεξιώθηκε τοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐκπαίδευσης στὴν Λέσχη Ἀξιωματικῶν Φρουρᾶς Ξάνθης.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Ἡ τοπικὴ μας Ἐκκλησία σὲ συνεργασία μὲ τὸν Σύλλογο Πολυτέκνων, πραγ-

ματοποίησε μιὰ πανηγυρική ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν πολυτέκνων τὸ ἀπόγευμα τῆς 31ης Ἰανουαρίου στὸ Πνευματικὸ Κέντρο.

Μετὰ τὴν κοπὴ τῆς καθιερωμένης πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας ἀπενεμήθησαν χρηματικὰ βραβεῖα σὲ ἀριστούχους μαθητὲς καὶ μαθήτριες, παιδιά πολυτέκνων οἰκογενειῶν.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΜΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο Θεσσαλίας, στὴν ὁμορφὴ πόλὴ τοῦ Βόλου, πραγματοποιήθηκε μὲ ἐπιτυχία ἡ παρουσίαση τῆς ἀξιόλογης ἐκδόσεως “Θρησκευτικὰ Μνημεῖα στὸ Νομὸ Ξάνθης” τὴν Δευτέρα 5 Φεβρουαρίου.

Τὸν τόμο παρουσίασε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων, ὁ ἱμάμης τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως Σοφολογιώτατος κ. Ἐμὴν Σερχήφ, ὁ πρῶην πρόεδρος τῆς Ἑβραϊκῆς Κοινότητος Βόλου κ. Ραφαήλ Φρεζῆς, ὁ κ. Γεώργιος Τσιγάρας, ἐπιμελητὴς τοῦ τόμου, ἐνῶ τὴν ἐκδήλωση συντόνισε ὁ θεολόγος κ. Παντελῆς Καλαϊτζίδης, ὑπεύθυνος τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, παρουσίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου κ.κ. Ἰγνατίου.

ΚΟΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ, ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου σὲ ἀγαστὴ συνεργασία μὲ τὸν Δικηγορικὸ καὶ τὸν Ἱατρικὸ Σύλλογο Ξάνθης, λόγῳ τῶν ἠθικῶν, νομικῶν καὶ ἱατρικῶν ζητημάτων ποὺ ἐγείρονται

ἀπὸ τὸ σύγχρονο πρόβλημα τῆς ὑποβοηθούμενης Γενετικῆς, διοργάνωσε ἐκδήλωση μὲ προσκεκλημένο τὸν διακεκριμένο καὶ εἰδικευμένο σὲ ζητήματα Βιοηθικῆς, Μητροπολίτη Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ.κ. Νικόλαο ποὺ εἰσηγήθηκε τὸ θέμα: “Πρόσφατη ἀναπαράγωγικὴ Νομοθεσία καὶ ὁ Θεσμὸς τῆς Οἰκογένειας”.

Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία τὴ Δευτέρα 12 Φεβρουαρίου στὸ Πνευματικὸ Κέντρο καὶ εἶχε εὐρεία καὶ εὐμενῆ ἀπήχηση στὸν Ἐπιστημονικὸ καὶ Πνευματικὸ κόσμο τῆς πόλεώς μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Στις 25 Φεβρουαρίου μὲ τὴν ἐπιβαλλόμενη ἐπισημότητα ἐορτάσθηκε ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὰ ἡμέρα τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας μὲ ἐπίκεντρο τὴν πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, ποὺ τελέσθηκε στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Τιμίου Προδρόμου. Ἀκολούθησε ἡ πανηγυρικὴ λιτάνευση τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἡ ἀνάγνωση τοῦ Συνοδικοῦ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ τὸ μνημόσυνο τῶν ἀρχιερατευσάντων, ἱερατευσάντων καὶ διακονησάντων ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία. Ὁ Σεβασμιώτατος δεξιώθηκε τὶς Ἀρχεὲς τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Νομοῦ ποὺ παρέστησαν στὸ Μητροπολιτικὸ Μέγαρο.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Τὴν Τετάρτη 28 Φεβρουαρίου, ἐξεδήμησε σὲ βαθύτατο γῆρας, ὁ Πρύτανης τῶν Ἑλλήνων Ἱεραρχῶν καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητροπο-

λίτης Μεσσηνίας κυρὸς Χρυσόστομος, ἀφοῦ συμπλήρωσε 50ετία θεοφιλοῦς καὶ ἐγκάρπου ἀρχιερατικῆς διακονίας. Στὴν ἐξόδιο ἀκολουθία του, τὸ Σάββατο 3 Μαρτίου, ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ὑπαπαντῆς Καλαμάτας, συμμετεῖχε καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Στὰ πλαίσια τοῦ φετινοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Ἑβδομάδος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς (25 Φεβρουαρίου-3 Μαρτίου), διοργανώθηκε ἐκδήλωση στὸ Πνευματικὸ Κέντρο, τὴν Πέμπτη 1η Μαρτίου, στὴν ὁποία ὁμίλησε ὁ Πανος. Ἀρχιμανδριτῆς π. Κωνσταντῖνος Σακαρίδης μὲ θέμα: “Ἱεραποστολικὲς ἐμπειρίες στὴν Ἀφρική”. Στὴν ἐκδήλωση παραβρέθηκε πλῆθος κόσμου καὶ προβλήθηκαν στιγμιότυπα ἀπὸ πρόσφατες καὶ παλαιότερες ἱεραποστολικὲς ἀποδημίες στὴν Ἀφρική.

ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΙ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΕΣ

Στὴν κατανυκτικὴ περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐντείνεται ἡ προσπάθεια πνευματικῆς τροφοδοσίας τῶν πιστῶν. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη προσκάλεσε ἐκλεκτοὺς ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου γιὰ νὰ ὁμιλήσουν στοὺς Κατανυκτικοὺς Ἑσπερινοὺς ποὺ τελέσθηκαν στὸν Ἱερὸ Καθεδρικό Ναὸ τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Στὸν Ἑσπερινὸ τῆς Συγχωρήσεως, ποὺ ἐψάλη στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Τιμίου Προδρόμου, χοροστάτησε καὶ ὁμίλησε ἐπίκαιρα ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας, ἀναφερόμενος στὸ πραγματικὸ νόημα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ πνευματικὸ περιεχόμενο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Τὴν Α΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν ὁμίλησε ὁ Παν. Ἀρχιμανδριτῆς π. Νικήτας Βουτυρᾶς, Προϊστάμενος τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων “Ἡ ΖΩΗ”, μὲ θέμα: “Τὸ σκάνδαλο, οἱ σκανδαλίζοντες καὶ οἱ σκανδαλιζόμενοι”.

Τὴν Β΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν προσκεκλημένος ἦταν ὁ Παν. Ἀρχιμανδριτῆς π. Δοσίθεος Κανέλλος, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τατάρνας, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα: “Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Πίστις”.

Τὴν Γ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν τὸν Θεῖο Λόγο ἐκήρυξε ὁ Παν. Ἀρχιμανδριτῆς π. Κωνσταντῖνος Σακαρίδης μὲ θέμα: “Φροντίδα γιὰ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ μας”.

Τὴν Δ΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν τὸν Ἱερὸ Ἄμβωνα ἐκόσμησε ὁ Παν. Ἀρχιμανδριτῆς π. Γεώργιος Χρυσοστόμου, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροῖας καὶ Ναούσης, ἀναπτύσσοντας τὸ θέμα: “Μεγάλη Σαρακοστὴ καὶ σύγχρονη ἐποχὴ”.

Τέλος τὴν Ε΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν τὴν πνευματικὴ αὔρα τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους μετέφερε ὁ Παν. Ἀρχιμ. π. Ἀρτέμιος Γρηγοριάτης, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: “Ἡ σημασία τῆς μετάνοιας”.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ

Τὴν Πέμπτη 15 Μαρτίου συνεδρίασε ἐκτάκτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ σκοπὸ τὴν πληρωσὴ τῶν κενῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ Μεσσηνίας.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας νέος Μητροπολίτης ἐξελέγη ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης Παν. Ἀρχιμανδριτῆς π. Χρυσόστομος

Σταυρόπουλος.

Στήν χηρεύουσα θέση τοῦ Μητροπολίτου Μεσσηνίας ἐξελέγη ὁ Πανοσ. Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Σαββάτος, Ἱεροκήρυξ καὶ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Στὶς χειροτονίες τους, ποὺ τελέσθηκαν ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ.κ. Χριστόδουλο στὸν Ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν τὸ Σάββατο 17 καὶ τὴν Κυριακὴ 18 Μαρτίου ἀντιστοίχως, συλλειτούργησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ ΞΑΝΘΗΣ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Ξάνθης προχώρησε σὲ μιὰ σημαντικὴ ἔκδοση, σταθμὸ καὶ συμβολὴ στὴν γνώση τῆς τοπικῆς ἱστορίας. Πρόκειται γιὰ τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Δημογεροντίας, τοῦ θεσμοῦ τοπικῆς αὐτοδιοίκησης ποὺ λειτουργοῦσε στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, καὶ τελοῦσε ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου. Σὲ αὐτὰ καταγράφονται μὲ ἰδιαίτερη ἐπιμέλεια, γεγονότα ποὺ ἀποτελοῦν σημαντικὴ πηγὴ γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Ξάνθης καὶ παράλληλα μᾶς δίνουν ἓνα πανόραμα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῆς πόλης μας ποὺ ἐκτείνεται χρονικὰ ἀπὸ τὸ 1892 ἕως καὶ τὸ 1926.

Ἡ ἔκδοση ἀποτελεῖ κόπο καὶ μόχθο τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας ὁ ὁποῖος, παράλληλα μὲ τὰ ποιμαντικά του καθήκοντα, ἀσχολήθηκε μὲ τὴν ἔρευνα τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἡ παρουσίαση τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τόμους, πραγματοποιήθηκε τὴν Παρασκευὴ 30 Μαρτίου στὸ Δημοτικὸ Ἀμφιθέατρο τῆς πόλης μας, μὲ τὴν παρουσία πλήθους κόσμου. Τὸ ἔργο παρουσίασαν οἱ Ἑλλογμῶτατοι καθηγητές:

κ. Σπυρίδων Τρωϊάνος, ὁμότιμος Καθηγητὴς Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΤΟ ΚΑΤΑΝΤΗΜΑ

Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης

κ.κ. Παντελεήμονος1

● ΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΤΗΝ ΩΡΑ

ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἄρχιμ. Ἀθηνάγορα Καραμαντζάνη.....3

● ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη5

● “ΘΕΟΥ ΕΣΜΕΝ ΣΥΝΕΡΓΟΙ”

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου7

● ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΙΑΣ

ΞΑΝΘΗΣ 1892 - 1926

Γεωργίου Χρ. Τσιγάρου9

● ΠΕΡΙΓΗΓΗΤΙΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ

19^{ου} ΑΙ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΘΩΝΑ

Ἰωάννου Μ. Μπακιρτζή11

● ΑΝΘΕΜΙΟΣ ΚΑΙ ΙΣΙΔΩΡΟΣ

ΟΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ

Δημητρίου Μανρίδη13

● ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Ἄρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη15

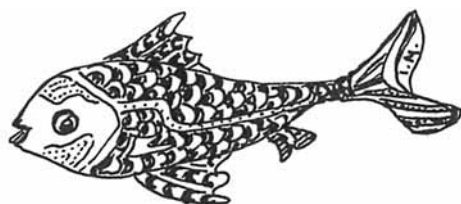
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἄρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη17

Ἀθηνῶν.

κ. Γεώργιος Παπάζογλου, Καθηγητὴς Ἱστορίας καὶ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

κ. Πέτρος Γεωργαντζής, Δρ. Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. καὶ Ἱστορικός.

Άπό τόν Ἁγιασμό τῶν Ὑδάτων στό Πόρτο Λάγος.

**Ἀπὸ τὴν κοπὴ τῆς βασιλόπιτας τῶν παιδιῶν
τῶν Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως.**

